

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004

2009

Комисия по регионално развитие

НЕОКОНЧАТЕЛЕН
2006/2104(INI)

22.12.2006

ПРОЕКТОДОКЛАД

относно приноса на бъдещата регионална политика към иновационния
капацитет на Европейския съюз
(2006/2104(INI))

Комисия по регионално развитие

Докладчик: Mieczysław Edmund Janowski

PR_INI

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ 3

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно приноса на бъдещата регионална политика към иновационния капацитет на Европейския съюз (2006/2104(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид членове 2, 3, 158, 159 и 160 от Договора за създаване на Европейската общност,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г. относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд¹ и поправката към него²,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1084/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г. за създаване на Кохезионен фонд³,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейския фонд за регионално развитие⁴,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1081/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейския социален фонд⁵,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС)⁶,
- като взе предвид Решение 2006/702/ЕО на Съвета от 6 октомври 2006 г. относно стратегическите насоки за кохезия на Общността⁷,
- като взе предвид Обща позиция (ЕО) № 27/2006 от 25 септември 2006 г., приета от Съвета⁸, както и позицията на Парламента на второ четене относно Общата позиция на Съвета за приемане на Решение на Европейския парламент и на Съвета по отношение на Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007 – 2013 г.)⁹ (2005/0043(COD)),
- като взе предвид своята резолюция от 10 март 2005 г. относно науката и технологиите - Насоки за бъдещата политика на Европейския съюз в подкрепа

¹ ОВ L 210, 31.7.2005 г., стр. 25.

² ОВ L 239, 1.9.2006 г., стр. 248.

³ ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 79.

⁴ ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 1.

⁵ ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 12.

⁶ ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 19.

⁷ ОВ L 291, 21.10.2006 г., стр. 11.

⁸ ОВ С 301Е, 12.12.2006 г., стр. 1.

⁹ P6_TA(2006)0513.

на научните изследвания¹⁰,

- като взе предвид Съобщението на Комисията, озаглавено „Кохезионна политика в подкрепа на растежа и заетостта: стратегически насоки на Общността, 2007-2013 г.” (СОМ(2005)0299),
- като взе предвид Съобщението на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, озаглавено „Прилагане на знанието на практика: разширена иновационна стратегия за ЕС” (СОМ(2006)0502),
- като взе предвид Съобщението на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, озаглавено „Повече изследвания и иновации – Инвестиране в растеж и заетост: общ подход” (СОМ(2005)0488),
- като взе предвид Съобщението на Комисията до Съвета и Европейския парламент озаглавено „Кохезионна политика и градове: Градският принос за растежа и заетостта в регионите” (СОМ(2006)0385),
- като взе предвид Съобщението на Комисията, озаглавено „Трети доклад за напредъка на кохезията: към ново партньорство за растеж, работни места и кохезия” (СОМ(2005)0192),
- като взе предвид заключенията на Европейския съвет от Лисабон на 23 и 24 март 2000 г.,
- като взе предвид Съобщението на Комисията до заседанието на Европейския съвет от пролетта, озаглавено „Време е да увеличим скоростта. Ново партньорство за растеж и заетост” (СОМ(2006)0030),
- като взе предвид Съобщението на Комисията до Европейския съвет на неофициалната среща в Лахти на 20 октомври 2006 г., озаглавено „Насочена към иновацията, модерна Европа” (СОМ(2006)0589),
- като взе предвид Съобщението на Комисията до Европейския съвет, озаглавено „Европейски технологичен институт: по-нататъшни стъпки към неговото създаване” (СОМ(2006)0276),
- като взе предвид Съобщението на Комисията, озаглавено „Региони за икономическа промяна” (СОМ(2006)0675),
- като взе предвид Доклада относно европейския иновационен напредък за 2006 г. (*TrendChart*),
- като взе предвид позициите и становищата на Комитета на регионите,
- като взе предвид член 45 от своя правилник,

¹⁰ P6_TA(2005)0077.

- като взе предвид доклада на Комисията по регионално развитие (А6-0000/2006),
- А. като има предвид, че освен за одобрението на проекти и управлението на структурни фондове, регионалната политика участва и в създаването на иновационен капацитет на ЕС, което включва редица допълнителни научни и технологични, законови и финансови, икономически и търговски, организационни и свързани с околната среда, образователни и социални, здравни и културни мерки, които имат за цел да осигурят истинска кохезия в рамките на Общността.
- Б. като има предвид, че инвестициите сами по себе си не гарантират развитие, но могат, когато се следват уместни политики, да станат жизнено важно средство за развитието,
- В. като има предвид, че създаването на иновационен капацитет следва да служи за намаляване на различията между регионите, като същевременно се прилага принципа на социална солидарност и хармонично развитие,
- Г. като има предвид, че хората следва да бъдат във фокуса на всяко иновационно действие; като има предвид, че тяхното пълно и хармонично развитие е ключ към успешно изпълнение на всички политики, и като има предвид, че в основата на всяко действие на ЕС следва да е благоденствието в широкия смисъл на понятието на неговите жители (според качеството и продължителността на живота), като членове на местни и регионални общности и, в същото време, граждани на държавите-членки,
- Д. като има предвид, че еднаквият достъп до образование и обучение на всички равнища е основно гражданско право и като има предвид, че продължаващото обучение следва да се развива и работниците следва да получат възможности за преквалификация,
- Е. като има предвид, че иновацията в рамките на Европейския съюз следва да се разбира като динамичен и интерактивен процес, включващ различни участници, включително, в съответствие с принципа за субсидиарността, регионални и местни участници,
- Ж. като има предвид, че иновацията представлява понякога връщане към добри, изпитани и проверени от поколения наред практики и като има предвид, че в някои случаи иновационни мерки могат бъдат насочени само към определени региони,
- З. като има предвид, че някои мерки изискват съществени разходи, докато други се нуждаят единствено от нови идеи и/или от въвеждане на добро, ясно законодателство, което да се спазва,
- И. като има предвид, че целта на Лисабонската стратегия е да направи ЕС най-конкурентоспособната икономика в света към 2010 г., включително чрез увеличаване на разходите за изследователска и развойна дейност на 3 % от БВП; като има предвид, че местните и регионалните центрове следва да участват по-активно в практическото изпълнение на Лисабонската стратегия,

- Й. като има предвид, че 60 до 70 % от директивите на ЕС се прилагат на регионално и местно ниво,
- К. като има предвид, че структурните фондове следва да се използват гъвкаво, за да позволят взимането под внимание на специфичните характеристики на отделните региони,
- Л. като има предвид въвеждането на различни финансови инструменти, включително новите инициативи JASPERS, JEREMIE и JESSICA и като има предвид, че дейността на ЕИБ служи като лост за развитие чрез рационализирани разходи,
- М. като има предвид, че малките и средни предприятия (МСП) играят основна роля с създаването на иновационен капацитет в рамките на ЕС, благодарение, освен всичко друго, на тяхната гъвкавост и бързо реагиране на новите технологии и новите методи на работа,
- Н. като има предвид, че в широкия смисъл на понятието икономическата дейност включва и земеделието,
- О. като има предвид, че секторът на услугите генерира значителен дял (около 70 %) от приходите на държавите от ЕС,
- П. като има предвид, че е необходимо създаването на подходящи условия във връзка с инфраструктурата на транспорта, далекосъобщенията и информационните мрежи,
- Р. като има предвид, че други действащи лица в глобалната икономическа и политическа „игра” не бездействат, а също търсят нови решения, и като има предвид, че иновацията може да бъде преимущество, което да направи Европейската общност по-привлекателна и конкурентноспособна и да изгради връзки между регионите,
- С. като има предвид, че иновацията е един от трите приоритети на Европейския съюз, включени в Стратегическите насоки,

Политика в областта на човешките ресурси, образованието, науката и научните изследвания

1. Призовава държавите-членки и Комисията да гарантират, че в различните региони се предоставя еднакъв достъп до образование на всички нива, което ще даде възможност на хората да мислят иновативно и съзидателно, и ще осигури уравновесено личностно развитие (както интелектуално, така и физическо), включително по отношение на формирането на гражданска етика;
2. Приветства резултатите, постигнати към тази дата, и разчита на държавите-членки и на Комисията да насърчават развитието на регионални университетски и научноизследователски центрове, и на по-близко сътрудничество между такива центрове, така че да включват по-голям обмен на изследователи и студенти;
3. Напомня на Съвета и на Комисията факта, че с оглед заплахата от колапс и

недостиг на работна ръка, предвид настоящата демографска ситуация в ЕС, семейните политики, прилагани от държавите-членки и от регионалните и местни органи, се нуждаят от радикално преразглеждане; вярва, че следва да се обърне специално внимание на факта, че европейското общество остарява и счита, че възрастните хора следва да участват по-тясно в иновационните марки, като по този начин допринесат със своите познания и опит;

4. Предлага на Комисията, държавите-членки, Комитета на регионите и регионалните органи, с оглед насърчаването на по-силен иновационен дух, регионалните и местни общности да бъдат насърчавани чрез многостранното насърчаване на обществен диалог на базата на принципа „отдолу-нагоре” („bottom-up”);
5. Възприема гледната точка, че основното предварително условие за създаването на иновационен капацитет в ЕС е невъзпрепятстван и свободен – или изключително ефтин – високоскоростен достъп до:

а) административна информация (на всички нива на администрацията), което позволява повечето административни формалности, включително свързаните с бизнеса, да бъдат уреждани по Интернет, и

б) научна, икономическа, юридическа и свързана с културата информация съобразно принципите на интелектуалната собственост (по-голям брой електронни библиотеки),

призовава Комисията, държавите-членки и регионалните и местни органи да осигурят всеобщ достъп до такава информация и да увеличат в рамките на възможното професионална дейност на базата на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) – нещо, което е особено важно за хора, които поради лични или професионални обстоятелства са принудени да работят от разстояние, в това число млади и образовани майки и лица с увреждания;

6. Като има предвид, че с оглед засилване на иновацията в Общността, е съществено важно да се предоставя широка подкрепа за дейности, свързани с изобретения, патенти и разрешителни, разчита на Съвета, Комисията и държавите-членки да полагат усилия за влизане в действие на Европейския патент и да гарантират спазване на авторските права (стратегия за правата на интелектуална собственост), водещо до приемането на глобални решения в тази област, на основание предимно на европейски модели;
7. Счита, че към тази дата иновационните средища, центрове за върхови постижения и т.н. са дали, добри резултати при формулирането и гладкото и ефикасно прилагане на иновационни идеи и решения; призовава Комисията и държавите-членки да ускорят развитието на иновационни средища, като средства за установяване на връзки между научноизследователски центрове, образователни центрове, бизнес и местни общности;
8. Отправя покана към държавите-членки да подпомагат сътрудничеството посредством създаване на Европейски технологични платформи, предоставящи възможност за съсредоточаване на иновационни дейности чрез изграждане на

презгранични и трансрегионални връзки между промишленост и научноизследователски и финансови кръгове;

9. Подчертава, че настоящото равнище на разходите за изследователска и развойна дейност е опасно ниско и, че сумите, отпуснати от бюджета на Общността за тази цел, са извънредно незадоволителни, и призовава държавите-членки да увеличат дела на тези разходи от БВП, както на национално, така и на регионално ниво, възможно най-скоро;
10. Вижда в лицето на Европейския технологичен институт (ЕИТ) нова възможност, която да позволи предотвратяването на „изтичането на мозъци” и да даде на талантиливи европейски изследователи уникален шанс за извършване на научни изследвания на най-високо ниво, както и източник на потенциална подкрепа за регионалните научноизследователски институти; разчита следователно на Съвета, на Комисията и на държавите-членки да ускорят работата си по установяването на Европейски технологичен институт и по този начин да повишат конкурентоспособността на Общността и потенциала ѝ в „триъгълника на познанието”, съставен от иновацията, изследванията и образованието.

Икономическа и енергийна политика, финансови и административни средства

11. Призовава Комисията, държавите-членки и регионалните и местни органи да предоставят всестранна подкрепа (включително мерки за опростяване на административните процедури и данъчната система) на МСП, тъй като те са най-креативните и динамични двигатели за технологичната и организационна иновация, като по този начин се повиши икономическата конкурентоспособност на Европа и се подобри състоянието на пазара на труда;
12. Призовава регионалните и местните органи да насърчат и подкрепят регионалното сътрудничество между научноизследователски центрове и предприятия от всякакъв вид – както малки и средни, така и големи;
13. Призовава държавите-членки, с оглед на ефикасното провеждане в регионите на политика в подкрепа на иновациите, да се възползват пълноценно от взаимното допълване на Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и финансирането, предоставено съгласно Седмата рамкова програма;
14. Счита, че заедно със силния социален натиск за това, бюрокрацията – която не трябва да се бърка с ефикасната администрация – следва радикално да бъде намалена, и разчита на Комисията и на държавите-членки да преразгледат в тази насока националното и местното законодателство, и законодателството на ЕС, и да извършат значителни опростявания, като стандартизират по възможност административните процедури, особено тези, свързани със започването и провеждането на икономическа дейност (единствена точка за контакт)
15. Счита, че институционално съдействие следва да се предоставя на местни и регионални органи при тяхната работа в подкрепа на иновациите, и предлага държавите-членки да обмислят предоставянето им, в съответствие с принципа на

субсидиарността, на широк набор задължения и правомощия заедно с подходящи средства за самофинансиране, дотации или субсидии, които следва да улеснят достигането до възможно най-добрите решения за местното население;

16. Призовава държавите-членки и регионалните органи при търсенето на начини за изпълнение на про-иновационните инвестиции и проекти да използват повече решения, включващи партньорство между обществеността и частния сектор и в същото време, да прилагат добри практики, разработени в други страни и региони;
17. Счита, че с оглед провеждането на про-иновационни политики на национално и регионално ниво, е необходимо да се улесни задачата за увеличаване на капитала, и разчита на Съвета, на Комисията и на държавите-членки да установят финансови механизми за отговаряне на реални нужди, заедно със система за управление на риска, присъстващ в иновативните проекти; признава в тази връзка значението в иновационно отношение на новите финансови инициативи, въведени съвместно от ЕИБ и ЕИФ (JASPERS, JEREMIE и JESSICA) и счита, че информацията относно практическото и ефективно изпълнение на тези инициативи следва да получи възможно най-голямо разпространение на регионално ниво;
18. Признава връзката между иновацията и бързото и безпроблемно движение на хора и стоки, което предполага ангажирането на регионалните общности в транспортната инфраструктура, и разчита на Комисията, на държавите-членки и на регионалните органи, че ще бъдат технологично и организационно иновативни в транспортната област, особено по отношение на обществения транспорт, както на местно, така и на регионално ниво;
19. Приветства факта, че Европейският парламент, Съветът и Комисията се заеха с европейските енергийни проблеми, и като осъзнава, че енергийната политика принципно попада към националните компетенции и има значително влияние върху иновацията в рамките на икономиката, призовава държавите-членки да разгледат регионалните аспекти на тази политика, включително енергийно образование, което следва да доведе до по-големи усилия за рационализиране на енергийното потребление и до производството на „чиста“ енергия чрез използване на геоложки дадености и местни енергийни източници, и насърчаване „интелигентното“ ползването на интелигентна енергия в сградите;

Градски и селски зони и околна среда

20. Призовава държавите-членки и Комисията, с оглед предотвратяване на обезлюдяването на някои зони вследствие на икономическа бедност, да провеждат по-ефективна вътрешно-регионална политика на обезщетяване, като се използват оптимално местните условия и преимущества, за да се постигне напредък към истинска териториална кохезия, което ще повиши иновационния капацитет на Общността;
21. Привлича вниманието на Комисията, на държавите-членки и на регионалните органи към факта, че за постигане на благоприятна за иновации среда хората трябва да се ползват с добри условия на живот, което означава гарантиране на подходящо ниво на сигурност, здравеопазване и закрила на околната среда,

- прилични жилища, достъп до услуги и т.н.;
22. Призовава държавите-членки и регионалните органи, с оглед важната роля на градските зони като места, където живеят повечето граждани на ЕС, и също, като регионални и местни иновационни центрове, да подкрепят дългосрочно пространствено планиране, което ще създаде условия, благоприятни за рационално и хармонично използване на градското пространство и устойчиво градско развитие, като се имат предвид икономическите, жилищните и развлекателните нужди и същевременно с това и закрилата на околната среда;
 23. Призовава Комисията и държавите-членки да подкрепят иновативна и ориентирана към околната среда дейност (еко-иновация), така че да се допринесе за устойчивото регионално развитие;
 24. Призовава Комисията, държавите-членки и регионалните органи, с оглед на факта, че селските зони, където живеят около 20 % от населението на Общността, са от решаващо значение за продоволствената сигурност на ЕС, да включат агро-хранителното производство и обработените продукти, както и условията на живот на жителите в селските зони в рамките на дейността на иновационната политика;

Добра практика и укрепване на иновационната политика

25. Приветства досегашната работа на Комисията по оценяването на иновационната политика на ниво държава-членка (т.е. Доклад за европейския иновационен напредък) и я призовава за систематичното анализиране на отделните региони чрез използване най-обективните налични индикатори за иновация; предлага съответни анализи и оценки да бъдат предложени в четвъртия периодичен доклад относно кохезията, който се съставя понастоящем;
26. Призовава Комисията да предприеме стъпки за консолидиране на Националните стратегически референтни рамки (НСРР), които следва да включват Регионални иновационни стратегии, за да се акцентира на иновацията и да те да бъдат приведени в обща и съгласувана система за целия ЕС;
27. Приветства постигнатите досега резултати във връзка с обмена на опит и на най-добра практика между региони и местни общности посредством мрежи на сътрудничество, и призовава Комисията да предостави продължаване на подкрепата за развитието на такива мрежи и пренос на иновации чрез разгръщане на водещи информационни и комуникационни технологии, които значително улесняват преноса и обмена на информация, особено с оглед нуждата да бъдат направени съпричастни общностите в отдалечените райони; приветства, в тази връзка, факта, че чрез инициативата „Региони за икономическа промяна” Комисията окуражава регионите и градовете да си сътрудничат, но очаква конкретни предложения за изпълнение на инициативата;
28. Призовава Комисията да проведе, съвместно с държавите-членки, средносрочен преглед на стратегическите насоки на Общността с цел изготвяне на оценка на напредъка, осъществен в регионите, във връзка с иновационната политика на ЕС;

29. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и Комисията, както и на правителствата на държавите-членки и Комитета на регионите.